

ZGODNJA

DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej

Tečaj XLI.

V Ljubljani, 21. kimovca 1888.

List 38.

Slavnostni govor

o demantni sv. maši preč. gospoda Jožefa Nakusa, kn. šk. duhovnega svétnika in župnika na Planini pri Vipavi 26. avgusta t. l.

Govoril Ivan Lavrenčič.

(Konec.)

III.

Zahvala Vaša, Visokozaaslužni! pa je še serčnejša, iskrenejša, da spominjate se veselja, s katerim sladilo je sv. nebo Vaše življenje.

Predragi moji! Življenje duhovno ni mračno, ni žalostno — ne, svoje veselje on vživa in sicer veliko veselja. Ne mislim pa tû svetnih sladnosti, njim odpové se duhovnik, marveč tû mislim veselje duhovno — veselje, ki se vjema z njegovim poklicem. In ravno to je, ki presega vso svetno srečo, kakor presega duša telo. V koliko veselje tekne duhovniku, da stanuje blizu svojega Boga! v koliko veselje, da daruje vsak dan naj svetejšo daritev, da združuje se z milim Jezusom! v koliko veselje, da dela za večno srečo neumerljivih duš, ter v koliko veselje, da njegov trud sad plodovit rodi! In, da tudi v svojem duhovskem delu kaj bridkega skusi, da se najboljši namen zlorabi in pošteno delo obsoja — to ne odvzame mu duhovnega veselja; zavest, da Bog je vsegaveden ter da spolnil je svojo dolžnost — to mu je olje hladilno, ki pretaka se blagodejno tudi v hudem vremenu; vmirjen govori z aposteljom: „Napolnjen sem s tolažbo, napolnjen z veseljem v vseh naših težavah.“

Visokočastni gospod démantno-mašnik! Ali mar niste občutili duhovnega veselja tudi v svojem 60letnem duhovskem življenji! Nihče ne dvomi! Svoje dolžnosti ste vedno vestno spolnovali, to Oče nebeški najbolje vé; ta glas čuje se med nami, Vašimi duhovnimi otroci, razlega se med duhovnimi sobrati; to priznavajo naš prevzvišeni gospod knezoškof Jakob, ki so si imenovali Vas l. 1885 svojim duhovnim svetovalcem; to priznavajo še celo presvitli naš cesar, Nj. Veličanstvo Franc-Jožef I, ki so odličili pred dvema letoma Vaša blaga, poštena, zaslužna persa z zlatim križem s krono. V to že prej imenoval Vas je Planinski občinski zastop častnega občana. To so glasna

priznanja, da vneto, plodovito zverševali in zveršujete svoj vzvišeni poklic — v katerem vživali ste mnogo duhovnega veselja, med drugim, da poslušale so Vaše ovčice Vaš glas in se trudile živeti po njem ter, da troje nas, Vaših učencev, duhovnih otrok deluje sedaj v vinogradu Gospodovem.

Kakor nikomur osladil Vam je Oče nebeški duhovno življenje! Redko srečo podelil Vam je, da ste obhajali pred 10 leti ravno tû svojo zlato sv. mašo; še redkejšo 7 lét pozneje da ste obhajali polstoletnico svojega pastirovanja na Planini; a najredkejšo danes, da darujete še v polni svoji moči najsvetejšo daritev kot čversti demantno-mašnik — ne osamljeni, v družbi svojih treh duhovnih gojencev, v družbi toliko odličnih svojih prijateljev, duhovnih in svetnih. V to, ne čudim se, da serce Vam igra najslajšega veselja ter ustnice šepetajo: O to je naj lepši dan mojega dolgega potovanja, zopet oživim čversto — „in moja mladost obnovi se, kakor orlu (prim. ps. 102. 5).“

In na vsem tem najiskrenejše se zahvaljujete Bogu. Prav imate! Na tisoče Vaših duhovnih sobratov hrepenelo je po dnevu današnjem, a dočakali ga niso — Bog poklical jih je v večnost. Deset, dvajset, trideset in še več lét krije jih že mati zemlja, — in Vi, Visokočastni! še živite! Ako se ne motim, mladeničev 28 posvetili so vas mašnika ravno danes 60 let knezoškof Anton Alojzij — a sedaj zaman jih iščemo, našli jih ne bomo, razven preč. gospoda vpokojnega Janeza Grevca v Radovljici. Kje pa so neki? Ni jih več med nami, umerli so — in Vi Prečastni še živite — in kar najredkejše je, čversto še delajoč za Božjo čast in zveličanje duš!

Da, Vsegamogočni odmeril Vam je izredno dolgo življenje ter priliko dal, da ste v svojih dnéh veliko dobrega storili ter si bogatih zakladov nabrali za dan sodbe. Pa tudi na tem svetu ste okusili mnogo duhovnega veselja — toda največe danes! V to, kaj družega je današnja slovesnost, nego vroča zahvala; zahvala v sercu, zahvala v besedi, s katero hrepenite duška dati svojim ognjevitim čutilom, pevajoč s krepkim še svojim glasom danes v predglasji: „Gratias agamus Domino Deo nostro!“ — Dajmo hvalo Gospodu, svojemu Bogu!

Predragi moji! Lep dan smo doživeli! Velike so dežele, slavna so mesta; ali kraji le redki, kjer se je kedaj obhajala ali obhaja dematna sv. maša. In med temi redkimi je naša neznatna Planina! A tudi ona nikdar še sreče te imela ni, in pretekla bodo 100letja in še več, možno, da nikdar več je imela ne bode! Tedaj, v resnici: „To je dan, ki ga je Gospod naredil“ (Ps. 117. 24); to je dan, smem reči, edini v našem življenju! Kedo naj se ga ne veseli in ne hvali Boga tem iskrenejše, ker dematno-mašnik so naš gospod, naš duhovni oče, združeni tesno z nami, kot svojimi otroci že dolgih 54 let — v katerih so iskali le blagor naš, srečo naših duš neumerljivih. In še sedaj, toliko stari, ne iščejo miru, ne počitka — živ dokaz, kako terdna, močna je vez ljubezni, ki družijo jih z nami! Da, ledeno, nehvaležno sercé imel bi izmed nas, čegar serce bi se ne ogrevalo ljubezni do tako dobrega duhovnega očeta, da bi jih ne vbogal, ž njimi ne čutil, zlasti pa danes ž njimi Boga ne hvalil ter druge v nemal, rekoč: „Hvalite Gospoda vsi, ki stojite v hiši Gospodovi, v hišnih preddvorih našega Boga“ (Ps 133. 1.) Z zahvalo pa, predragi mi rojaki, združujmo še prošnjo, in če kedaj danes pri sv. maši goreče molimo, da nam mili Bog duhovnega očeta še ohranjuje, še živi, kolikor v visoki starosti mogoče, čverste in zdrave v čast Božjo, ter njihovo in naše zveličanje!

In Vi, prečastitljivi starček, naš duhovni oče! ko bodete v malo trenutkih hvalo peli Trojedinemu Bogu, vem, poznam Vaše blago, ljubeče serce, da zlasti danes se bote spominjali pri daritvi najsvetejši svojih duhovnih otrok, svojih Planincev, da nihče izmed njih se ne zgubi, da Božja roka čuva jih povsod ter po svojih angeljih vodi po pravem potu in pripelje v sveti raj; kakor tudi, da mili Bog blagoslovlja njihovo posest: družine, hiše, njive, polje, vinograde ter varuje jih hudih nesreč. Enako v svoji ljubezni se bote spominjali nas, Vaših treh duhovnih gojencev — sedaj mašnikov, da smo in ostanemo vredni, zvesti in vneti duhovni pastirji, naj nas Božja previdnost, kamorkoli pokliče. Gotovo v svoji molitvi ne bote zabili vseh tū pričujočih prečastnih gospodov ter duhovnih in svetnih naših predstojnikov, kakor tudi vseh ljudi, vseh vernikov tudi v Gospodu zaspalih, zlasti Planincev, svojih predrazih starišev, bratov ter vseh sorodnikov in duhovnih tovarišev, svojih sošolcev — ker serčno z nami želite, da vsi pridemo v nebeški dom ter tamkaj z angeljskimi in svetnikov kori večno prepevamo hvalo: „Gratias agamus Domino Deo nostro!“ — „Dajajmo hvalo Gospodu, svojemu Bogu!“ Amen. —

Don Bosko.

Opis njegovega življenja in delovanja.

(Dalje.)

XXIII. Don-Bosko umerje.

Videč sliko Don-Boskovo pred saboj, videč življenje moža, ki je mnogo ljubil in tudi zaslužil, da so ga drugi ljubili, se ne moremo čuditi, da je „Bollettino Salesiano“ v svoji 3. letošnji številki tako tužno žalujoč, poročal o smerti Don-Boskovi.

„Don-Bosko! ... koliko velikanskih del, koliko živih občutkov, koliko milih upov je kritih pod plaščem tega dragega imena! — In zdaj Boska ni več na zemlji. Don-Bosko se je ločil od nas! — Don-Bosko je — mertev!“ — Tako „Boll. Sal.“ v svojem poročilu.

Slabotnega zdravja bil je Bosko od nekdanj. Večkrat je obolel, ali zopet mu je odleglo. Od lanske pomladi je vedno bolehal za terdovratno pljučno boleznijo. Da-si ravno se je položaj v početku tekočega leta shujšal, so prijatelji vendar še zmeraj upali, da tudi še zdaj ne bo nevarnosti.

Ali Bosko je čutil, da se mu stekajo dnevi.

Pogostokrat je govoril o smerti. Njegovi tovariši so se z mestnim starešinstvom pogajali za dostojniše mesto na pokopališču, kamor bi položili svojega prijatelja k počitku, kedar bi umerl. Ali s stvarjo to vedno odlašali, kakor bi se nič ne mudilo za-njo. Jednoč reče Bosko, šaleč se, svojemu hišniku: „Ti, glej, če se ne podvizaš, še v tvojo sobo me bodo prinesli, kedar umerjem. Le pazi!“ —

Obiskavši nek zavod, prosili so ga tamkaj, da bi podelil svoj blagoslov. — „Dá, vam ga dam — reče na to — če mi obljubite, da bote vi zame molili po moji smerti.“ — Kedar so govorili domači o njegovi zlati maši, ki bi se veršila l. 1891, rekel je: „Ali se norčujete ka-li?“ —

Kakor se vidi, pričakoval je dneva, da ga Bog pokliče k sebi. „Blagi dobrotniki moji in blage dobrotnice!“ — tako govori v pismu, v katerem se zadnjikrat obrača do vsih Salezijancev — čutim, da se bliža konec mojemu življenju, in prav blizu je dan, ko bom mogel plačati splošnji davek smerti in iti v grob.“ — To pismo bilo je tako rekoč oporoka njegova. Premožnja lastnega Bosko ni imel, ali ljubezni je bil polen, in to ljubezni je priporočal in izročal svojim prijateljem.

„Ako ste meni pomagali s toliko dobroto in stanovitnostjo, prosim vas, podpirajte še mojega naslednika po moji smerti. Dela, katera sem z vašo pomočjo pričel, me več ne potrebujejo, potrebujejo pa vas in vsih tistih, ki z veseljem skušajo kaj dobrega storiti tukaj na zemlji.“

In nazaduje se poslavlja:

„Z Bogom! dragi moji dobrotniki, sodelavci in sodelavke salezijanske, z Bogom! Mnogo izmed vas nisem mogel spoznati v tem življenju, pa to nič ne dé: na drugem svetu spoznali se bomo vsi, in se bomo skupno veselili na veke, če smo z božjo pomočjo storili kaj dobrega, posebno v korist ubožni mladini.“

Bil je to res zadnji glas odhajajočega prijatelja.

Zazorel je dan 31. januarija 1888. Bolezen je nekaj dni že postajala čedalje nevarnejša. Isto jutro pa napadejo ga smertne težave. Užaljeni so stali prijatelji ob njegovi postelji. Pripravljeni so bili na ločitev. Monsignor Cagliari pošepetal je bolniku na uho: „Don-Bosko! mi smo tukaj, vaši otroci! Prosimo, odpustite nam, če smo vas kedaj razžalili in ste zavoljo nas morali kaj terpeti. Naznajte nam, da nas imate radi; blagoslovite nas še enkrat! Bom jaz govoril besede in deržal roko.“

Nastopil je ginljiv prizor. Gojenci — in duhovni — in prijatelji klečé sklonjeni na tleh, in Bosko izročujoč varstvu Marije Pomočnice zadnjikrat blagoslovlja z derhtajočo roko — svojo družino.

Podelé mu papežev blagoslov. V tem trenutku zazvoni „jutro“ ali „angeljsko češčenje.“ Z drugimi vred je bolnik še izgovarjal: Češčena Marija! — Še nekaj mirnih dihlejev... sapa zastane: duh se je izselil iz telesa. Don-Bosko bil je mertev. Umerl je za rana dne 31. januarija 1888.

(Dalje nasl.)

Razmére jutrovo-gerške cerkve, zlasti na Ruskem.

Na Ruskem obhajajo letos 900letnico svojega pokristjanjenja; velike slovesnosti so bile v Kievu 27. julija.

Doveršilo se je bilo pokristjanje pod Vladimirom Velikim. Ze veliko poprej pa je bila Olga, vdova Igorjeva in sinaha Rurikova, v Carigradu kerščena, namreč l. 966, ter je kerščanstvo razširjala v svoji domačiji.

Judovski listi to veliko djanje tolmačijo po judovsko. — „Presse“ n. pr. terdi, da je bilo rusko pokristjanjenje zgoli delo politike. Dunajski duhovski list „Correspondenz Blatt“ št. 17 ima o tem čverst spis, čegar saj jedro naj tu posnamemo.

Pisavec „H.“ pravi, da bi se pač varoval te judovske misli slepo poprijeti se. Naj bi tudi bilo kaj političkih ozirov vmés, vendar določivni vzrok politika ni bila in ni mogla biti. Ako novejši, v veri revni in suhoparni svét dela le iz dobičkarije in samopridnosti, naj ne misli, da je tudi nekdanji za vero bolj zmožni svet ravno tako delal, naj ne sklepa, da vladarji v začetku srednjega véka niso poznali serc, ktera za vero in duhovne potrebe bijejo; ne smejo misliti, da bi resnica takrat ne bila mogla predreti, ter da je le vladarski mogočnik mogel določiti, če naj se narod poklanja Križu Kristusovemu, ali pa triglavnemu Svjantevidu. Zakaj neki novošegni učenjaki hočejo v zgodovini čitati, kar se v nji ne nahaja?.. Mati Svetoslavova dala se je kerstiti, ker je imela v sercu kopernjenje po Kristusu, in njegovi Materi, preblaženi Devici. Ni iskala ob Zlatem rogu (v Carigradu) kacega zgubljenega šaplja, ne dražih kamnov in ne družega kinča, razun križa Kristusovega in svete resnice. Olga je bila Vladimirova stara mati, njeni prijatelji so bili kerščanski svečeniki, varhi mladega Vladimira, katerih pogled se je bil priljubil knežjemu sinku — in tu naj bi bila politika edini vzrok, ki je pridobil Vladimira za kerščanstvo?

Vladimir si je izvolil za soprogo Ano Romanovno, poldivjak tenko izobraženo gerško knezinjo. Je to mar politika, ako je pobožna knežja hči zahtevala, da naj se Vladimir spreoberne, predno mu je roko podala? Ako je to politika, potem želimo, da bi vesoljni svét bil iz samih politikarjev.

Stara „Presse“ ravno tako krivično terdi, da se je Vladimir le iz politike dal kerstiti, kakor druga judinja, „Neue Freie Presse“, napačno terdi, da Rim bode to leto čez stoletja zopet enega nemškega cesarja vidil med svojimi zidovi, pravi dalje pisatelj.

Spis nadalje dokazuje, da novošegna zgodovina ravno tako lažnjivo dela s Klodvikom in Jagellom, kakor z Vladimirom. Pristavlja pa nato važne besede, da Kristusov nauk, če je tudi s plevélom razkolništva in marsikterih zmót preraščen, vendar svojo moč le še razodeva. Pravi namreč: Bodi si, da je nauk o Križanem še tako obdán od ljulike, še tako globoko med osatom in ternjem skrit in od močnih utéžev cesaropisma obtežen, celo do nepoznanja zdelan, je vendar njegova krepkost za ohranjenje samega sebe tako močna in velika, da presune grobni kamen, pod katerim so mu postljali, in zmagovito povzdigne svojo z žarki ovenčano glavo. — Vender je pa nesreča za narod, da so Rusi to božjo resnico prejeli še le iz druge roke, in prejeli z nevrednimi pritikljeji bizantinskega gospodovanjahlpstva.

Nadalje izpeljuje, da razkolstvo v Carigradu je imelo svoje korenine v prevzetnosti gerških „bazilejev“ (kraljev), vstanovila pa sta ga Photius in Cerularius, in da poročenje med Vladimirom in Ano Romanovno

se je godilo ob času Focija, ter je soproga seboj pripeljala tacih cerkvenih dostojanstvenikov, kateri so bili iz priverženstva razkolniškega patrijarha. Prinesla je saboj idejo o samostojnosti gerške tako imenovane „pravoslavne cerkve“ in njene neodvisnosti od zahoda in od rimskega papeža, kakor je bilo lastno bizanškemu dvoru... Cerkev v Rusiji tedaj je bila nekaka podružnica bizanskega kerščanstva in radovoljno je sprejemala vse, kar se je v Carigradu izcimilo, naj radovoljnije pa misel, da cerkev je v državi in torej državi podveržena, da pa, ker sta država in monarh eno, da je cerkev naj imenitniša dekla kralja ali cara.

Pisatelj dalje živo popisuje, v koliko revščino in sužnjost je zašla in vedno dalje zahaja ruska cerkev, odkar je ločena od latinske. Vse, kar je katoliška Cerkev preganjanja terpela na Ruskem, je naravnostni odsvit tega, kar se je godilo v Bizancu (Carigradu). Ruska cerkev je tako rekoč okoščenjak, so okamnele dogme in šege, v kar so živo telo cerkve spremenili v teku časa. Moskovski cesaropapizem je zadužil vsaktero svobodno gibanje v cerkvi, vsako samostojno djanje ohromil, vsak višji duhovni vzlet ustavil, zamoril. Ruski cesaropapizem ima v sebi resno svarilo, kako zelo se je vsaki cerkvi varovati prevagljivega vpljiva svetne oblasti. Rusija se je pred 9 stoletji spreobernila h kerščanstvu, pa h kakemu kerščanstvu? Spreobernila se je k nauku neomejene, absolutne oblasti carove nad tolmačenjem, razlaganjem in zaveznostjo kerščanskih dogem (verskih resnic), k nauku, da je cesar enakopraven s Kristusom, da so velikoknezi v Petrogradu nasledniki Kristusovi na Apostoljskem stolu.

Ob koncu 17. stoletja je rusko razkolništvo storilo velik skok navzdol: Peter Veliki, lahkomišljeni odgojitelj svojega naroda, je nekoliko omahoval, potem pa se je vergel novošegni severno-nemški kulturi v naročje in dal je svoji deželi liberalno vlado. „Cerkvena mumija,“ kakor pisatelj imenuje rusko razkolno cerkev, je ostala nedotaknjena, le to so ji zaterdili, da se na noben način ne smé ganiti ter vésti se kakor da bi bila živa. Sej kaj tacega zahtevajo dan danes psevdoliberalci tudi po družih deželah od katoliške Cerkve. — od tod n. pr. satanska jeza zoper versko šolo itd. itd. Ruska razkolna cerkev je smela vživati vse častne skazovanja od visokih in nizkih, kiučiti se bogato z dijamanti in biseri, kadilo duhati; toda ganiti se ni smela ne z roko in ne z ного. Vpljiv patrijarhov, kot naj višega glavarja ruske cerkve, se je zdel nevaru Velikemu Petru, pričakoval je, da umerje poslednji patrijarh Hadrijan — v oktobru 1700 — potem je to cerkveno čast popolnoma odstranil.

Med to smertjo in naslednjimi novotarijami se je snovalo nekaj posebnega. Peter Véliki je kazal voljo, da s svojim narodom prestopi v katoliško Cerkev. O njem pač bolj veljá, česar judovski časniki in listi krivičijo Vladimirja, da so ga nevredni razlogi popolnoma imeli v oblasti; Peter namreč je želel le pokatoličiti se, ker je mislil, da bo po tej poti dobil privoljenje ločiti se od svoje soproge Lapučin-ove in se z drugo poročiti; berž pa ko je videl, da je v kat. Cerkvi to ravno tako malo mogoče kakor pri razkolstvu, in da nobena velesil ne hrepení po družinski zvezi z njegovo vladno hišo, ni ne trenutka več gojil te misli in namére, da bi prestopil k latinski Cerkvi.

Zdaj so namesto patriharhata osnovali tako imenovano „visokosveto sinodo,“ ali tudi „sveti sinod.“

Ta sinod, ne kje postavljen od Jezusa Kristusa, ampak iz volje in oblasti ruskega cara l. 1721, ima za svoje člene: metropolit, neko število nadškofov in

škofov, general-prokuratorja in več prokuratorjev, pa predsednika v imenu carovem, kateri je ob enem ruski samoderžec, družinski oče, ter papež razkolniške ruske cerkve. Zato se ta konglomerat raznih oblastí in častí imenuje cesaropapizem.

Da se je vést gibala v carih in cerkvenih členovih, kaže zgodovina, kažejo marsikteri poskusi, da bi se ruska cerkev zedinila z Rimom. Eden carov, kar zanesljiva sporočila pričajo, namreč Aleksander I. je v Tangorogu umerl kot katoličan. Več naj učenejših Rusov je prestopilo v katoliško Cerkev. Marsikteri pišejo učene obravnave in jasno dokazujejo, da tako imenovana „pravoslavna cerkev“ ni pravoslavna, ampak „krivoslavna.“

Omenjeni pisatelj sedanji stan ruske cerkve popisuje nekako tako-le: Ostanek duhovske zavednosti in duhovskega življenja se je umaknil v samostane, „beli duhovski pastir“ (svetno duhovstvo) pa je ponižan do navadnega težaka. — Bolje družbinstvo v Rusiji je čisto tuje postalo do verskega življenja, moskovska inteligenca se sramuje duhovske nevednosti, plemstvo dela sem ter tje še izjeme, spolnuje, kar se zahtéva od njega, pa pri tem nič ne čuti. Živa vera je le še v nižjih družbinskih krogih.

Pisatelj slika še dalje žalostni stan verskega življenja in sklepa, da mi se ne moremo s Pobedonoševom in Ignatjevom veseliti, pa tudi s „Presso“ in drugimi avstrijskimi dnevnikarji se ne bati. Rusi visoki sinod veruje v sveti poklic Rusije, da bode svet k „orthodox-moskovitovski cerkvi spreobernal, toda tej cerkvi se pogrešajo vsi življi, da bi do drugovercev mogla kakoršen koli vabilen vpliv imeti: le z ognjem in mečem se za more razširjati.

Poslednjega stavka prav popolnoma podpisati ne moremo, ker zerno je ostalo in večina resnic imajo, če tudi med mnogim ternjem, ljuliko in osatom. Misliti bi morebiti smeli, da Rusija bode azijske pogane na prvo roko obdelala; med tem pride srečni čas, da po mnogih molitvah Božja milost Rusijo pripelje v katoliško Cerkev in z njo ob enem vse njene pridobitve v obširni Aziji. Rusija že zdaj obsega šesti del suhe zemlje, utegne pa je še veliko več pridobiti, ako se ji vspešuje dalje, kakor dozdej. Zato ne bodemo preveč pisano gledali, ako Rusija ali Anglija ali pa obé po poti Previdnosti prevetrata otrokomorsko in brezglavno pogansko gnjezdo srednje Azije, kakor tudi komur koli privoščimo, da bi ukrotil dahomejske in drugotne zamurske človekoklavce. Taka zverska djanja so naj večja sramota za človeštvo, ki se ponaša, da je začelo misliti.

Sveti o. Peter Klaver.

(Dalje.)

Te Besede, zadnjič omenjene, ktere je Alfons govoril kot kak apostelj, navdušile so Klavrovo serce. Pisal je za dovoljenje svojemu provincijalu z izrazi, kakoršne mu je narekovala navdušenost in ljubezen. Predstojniki so ga še nekaj časa poskušali, če bo za imenovani misijon, potem pa so mu spolnili prošnjo, ter ga poslali l. 1609 v južno Ameriko. Po večmesečni srečni vožnji je stopi na suho v Kartageni, v novovstanovljenem kraljestvu Granadi. Ljubeznjivo je poljubil novo zemljo, katero je imel močiti kasneje s potom in s solzami. Zahvalil je Boga, da ga je pripeljal v deželo, kjer mu bo mogoče do smerti se truditi in terpeti v njegovo čast in povelečevanje. Vendar je v začetku le malo časa

ostal v Kartageni, ker so ga nekam drugam poslali, da bi ondi doveršil tretje poskušnje leto in pa svoje učenje. Še-le leta 1615 vernil se je zopet v Kartageno. Tu so ga posvetili v duhovnika in nekoliko lét kasneje naredil je slovesno obljubo. Pri tej priliki je drugim obljubam še to pridejal, da hoče vse življenje posvetiti v službo zamorcev. Zato se je podpisal:

„Peter, sluga zamorcev za vedno.“

Apostelj zamorcev. Kartagena je precej veliko morskó mesto, toda vročina je tam tako huda, zrak tako nezdrav in kužne bolezni tako pogoste, da se more tam preživeti in sterpeti le iz pohlepa časnega blaga, ali pa iz dušne gorečnosti. Kartagensko pristanišče je bilo občno zbirališče, kamor so ljudje vseh narodov se shajali zaradi kupčije. Takrat, ko je Klaver živel, bila je zlasti velika trgovina z — ljudmi. Evropejska lakomnost je potrebovala mnogo delavcev za obdelovanje zemlje in za delo po rudnikih. Kupili so si tedaj sužnje, kterih so ladije na tisoče in tisoče vsako leto privožale v južno Ameriko. Bili so to jetniki črnega afrikankega plemena. Samo v Kartageno so pripeljali vsako leto do 12000 ubogih zamorcev. Nikakor ni mogoče popisati revščine, v kateri so se ti sužnji nahajali med vožnjo. Bili so natlačeni v ladijah, brez postelj in obleke in skoro tudi brez vse hrane, obteženi z verigami in v grozni nesnagi. Iz tega so nastajale med njimi razne bolezni, ktere so bile v taci razmerah toli nadležne, da so jih komaj prenašali. Mnogo jih je obupalo in lakote konec vzelo. Večkrat se je tudi že kasneje prigodilo, da jih je gospodar sam odvergel, ko so postali radi starosti ali bolezni za delo nesposobni, enako živalim, ktere niso vredne, da bi se zanje skerbalo. Toda še veliko bolj je obžalovati, da se tudi za njihov dušni blagor nikakor ni skerbalo.

Precej, ko je prejel Klaver sveto mašniško posvečevanje, bila je njegova prva skerb, zamorcem, kolikor se dá, pomagati. Kedar je prišla kaka z zamorci obložena ladija v kartagenski pristan, se mu je to takoj naznanilo. Taka novica ga zdajci je kakor na novo oživila; oči so se mu jele svetiti in upadlo lice mu je postalo zopet rudeče in živahno. Pokleknil je in zahvalil Boga za to milost. Potem je pozvedel, kakšen jezik govore novi sužnji, in si dobil tolmače. Preskerbel se je s suhorjem (cvibakom), s sadjem, žganjem, tobakom in enakimi jedili in pijačami, kakoršne Afrikanci posebno ljubijo. Tako obložen je šel na novo ladijo. Ker so bili skoro vsi Afrikanci prepričani, da so jih Evropejci samo za to iz njihove domovine privedli, da bi z njihovo kervjo zastave barvali, z masti pa napravljali neko mažo za ladije, iskal jih je najprvo potolažiti o njihovi nesreči. Potem je razdelil jedila, katera je seboj prinesel, ter si s tem pridobil serca teh nesrečnih. Zato je imel navado reči, da je treba prej z roko govoriti, in potlej z ustmi. O taci priložnosti je šel navadno k nekemu svojih prijateljev, zelo dobrodelnemu možu, ter mu smehtljuje dejal: „Prišla je ladija z zamorci. Treba je vade, da jih vlovimo.“ In precej je dobil, kar je potreboval.

Ko je na ta način pridobil zamorce zase, bila mu je prva skerb, jih za Boga pridobiti. Poprašal je najprej po otrocih, kteri so bili rojeni med vožnjo, da bi jih kerstil, in pa o bolnikih, da bi jih na ta zakrament pripravil, ali pa če so bili že kerščeni, jih podučil. Mnogo jih je umerlo precej po prejetji tega zakramenta, tako, da se je zdelo, da jih je Božja previdnost le zato ohranila toliko časa, da bi imel njihov služabnik veselje jih rešiti.

Sužnji se niso smeli precej izkercati, ko je prišla ladija v pristan, temuč so morali še nekaj dni na ladiji

ostati. Predno so šli na suho, prišel je Klaver zopet z jedili, obdan od sužnjev istega naroda. Nekterim je podal roko, da bi jim na suho pomagal, bolnike je pokladal na vozove, katere je bil v svoji skrbnosti pripravil. Sploh se je proti vsem obnašal tako ljubeznjivo, da so se mu vsi gledavci čudili. Potem je peljal zamorce kakor v slavohodu v mesto, kjer so jih tergovci s sužnji zaperli v posebne, za to odločene prostore. To so bila dolga, temna in zaduhla skladišča, brez vsake hišne oprave in z golimi stenami.

Dasiravno so bila taka skladišča prostorna dovolj za več sto sužnjev, bila so vendar zaradi prevelikega števila prenapolnjena. Ubogi zamurci niso imeli za ležanje nič drugega kot gola tla. Vročina in sprideno izhlapovanje od toliko telés okužilo je zrak tako, da ni bilo moč dolgo časa notri ostati. Le malo jih je bilo, kateri ne bi bili po daljšem bivanju v takem prostoru zapadli v nekako motico. Če pa so se kože ali se je kaka druga kužna bolezen vgnjezdila med njimi; tedaj niso mogli ubogi zamurci tega več prenašati.

Med take se je podal Klaver, potem ko je s tolmači določil čas in kraj poduka. Prej pa je prosil usmiljenega Boga za te uboge stvarí, ter goreče zanje molil pred najsvetejšim zakramentom in z bogoljubnimi deli, z zatajevanjem samega sebe se pripravljaj na to opravilo. Podal se je na pot s palico, katere gornji del je bil križ, in z vrečo na herbtu, v kateri je imel suhorja, vina in lepo dišeče vode. Ob enem pa je nesel tudi vse seboj, kar se potrebuje pri napravi oltarja.

(Dalje nasl.)

Certice iz Srbije.

(Katoličan med serbskimi nekatoličani.)

(Dalje.)

Sedaj naj bolj natanko razložim notranjo napravo pravoslavne gerško-iztočne cerkve (ali kakor naš prosti narod pravi: staroverske cerkve). Cerkve so večinoma novejše dobe, jonskega zloga, vrata troje. Kerstilnica je v cerkvi od velikih vrat na njih evangeljski strani. Mostovž, pri nas pevski kor, je nad glavnim vhodom, brez orgelj, ker v pravoslavni cerkvi niso v navadi; nu, pa tudi na tem kuru se poje pri večjih cerkvenih slovesnostih in velike praznike. Ženski spol je večinoma zadej v cerkvi, možki spredaj; pa tudi ženski ima levo, po naše episteljsko stran, možki desno. V cerkvi visijo krasni svetilniki, umetni in dragoceni, z mnogoštevilnimi voščeniimi svečami. Pred svetiščem je v sredini cerkve okrogel vzvišen kraj od tlaka, kjer se peva sv. evangelij. Pred tem imenovanim krajem je pa lepo pogernjena mizica, na nji stoji slika v okvirju, ki predstavlja to, kar se dotični čas praznuje. To je njim zelo spodbudno, ljudstvo ide podobo poljubljat in daruje za cerkev na okrožnik pred sliko.

Prezbiterja je prek in preko pregrajena od druge cerkve s tako imenovano „ikonost“, naši ljudje bi to oltar imenovali, ali v pravoslavni cerkvi stoji oltar, menza, zadej za to pregrajo, prosto v sredini prezbiterja; toraj pravi oltar je tudi v naših cerkvah le samo „ménza“, darilnik, ali darilna miza; vse drugo je le olepšava. Spomenjena pregraja ali „ikonosta“, nosilo sv. podob, pred prezbiterjo je v belograški mitropolitanski cerkvi, kakor sicer v mnogih pravoslavni cerkvah, umetno, lepo in častito delo. Ima troje vhode v presvetišče, spodnja polovica se zapira s krasnimi vrati,

zgornja polovica vhoda pa z dragimi svilenimi bogato z zlatom vezenimi zagrinjali.

Verh ikonoste je veliki in lepi križ s podobo razpetega Zveličarja naslikanega, ker vzhodnja cerkev nima rezanih, ali vlivanih podob, samo slikane; pod križem, vsako stran, stojita naslikana blažena Devica žalostna Mati Marija in sv. Janez evangelist. Pred tem križem visoko pod obokom cerkve večna luč gori v sreberni, pa tudi zlati svetilki. Nižje pod križem pride versta, prek in preko „ikonoste“, sv. slik prestavljajoče življenje Jezusovo od rojstva do terpljenja, v poglavitnejih dogodbah. Druga še nižja versta sv. podob je predstava: terpljenja in povelicanja Kristusovega, kakor tudi njegove blažene deviške Matere Marije. V sredini ikonoste nad srednjim glavnim vhodom v prezbiterijo je večja slika sv. Trojice. Desno stran srednjega vhoda skozi ikonost je velika slika Odrašenika sveta, levo pa bl. Devica Božje Matere Marije z Detetom Jezusam v naročju; v tem razredu med trojnimi vrati v presvetišče so razverstene velike slike sv. Janeza Kerstnika, sv. Petra in Pavla in družih svetnikov vzhodne pa tudi zahodne cerkve. Sv. brata apostola Slovanska se skoro povsod nahajata; ker sv. Ciril in Metod sta jedina svetnika, vzhodna in zahodna cerkev ju še po razkolu skupno časti.

Pred omenjenimi slikami na ikonosti visijo sreberne svetilke, v katerih večje praznike luči gorijo. Pred ikonostom stojijo krasni svetilnjaki, zopet z mnogobrojnimi voščeniimi svečami, nekatere velike in debele, kakor pri nas velikonočna sveča; tako na desno in levo „ikonoste“ so kapele, ki delajo v cerkvi podobo križa; v njih so sedeži za klerike in druge duhovne, kateri molijo in pevajo cerkvene molitve in časoslovje, kakor tudi za pevce pri sv. liturgiji. Malo nižje na levo stran je nekaj stopinj zvišeni sedež vladika (škofa), poleg sedeža za cara, kralja, ali kneza; poleg tega pa malo nižje, sedež za ženo vladarjevo. Za vladikovo stolico malo višje pod baldakinom je slika, predstavljajoča vladika, ki ga časté za svetega; nad svetovno-vladarjevo stolico pa slika od kakovega enacega cara ali kralja; nad stolico žene vladarjeve pa je slika Marije Device, pa tudi kake carice ali kraljice, ki jim velja za sveto. Drugi cerkveni stoli so vsoporedeni prav pri stenah po obeh straneh cerkve vse skozi, pa tako, da vsaka oseba ima svoj sedež; obrnjeni so tako: desni proti levi, levi proti desni strani. Služba božja navadne nedelje v staroverski stolni cerkvi je sledeča: V jutro, po letu, ob 4ih zvonih z velikim zvonom, po zimi ob 5ih; o solnčnem vzhodu zvonih z vsemi zvonovi: Začnó se zornice ali juternice. Svečenik prvi, opravljen v mašni obleki, dva djakona, drugi svečeniki, djakoni in kleriki v talarjih. Oženjeni svečeniki imajo malo okroglo černo kapo na glavi. Neoženjeni so kaludjeri (menihi, redovniki iz reda sv. Bazilija), izmed teh se volijo večinoma vladiki; toraj neoženjeni iz redovniškega stanú imajo visoke črne pokrivala, na priliko, kakor visok „celinder“-klobuk, pa brez okrajev. Cerkvene zornice se koralno pojó po jutrovem obredu in glasbenem skladju v slavenskem jeziku. Prvi svečenik večkrat med tem opravilom z dišečim kadilom pokazuje in počesčuje oltar in podobe na ikonosti; pri antifonah, hvalnicah in slavnica zvonih z vsemi zvonovi v zvoniku. Svete liturgije (maše) ni več kakor le ena sama; v jutro je navadno ni.

(Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ternovske fare na Notranjskem. Na praznik rojstva Matere Božje so delili premilostni gospod škof Terzaško-Koparski dr. Janez Nep. Glavina v bližnji Jelšanski fari zakrament sv. birmе. V nedeljo po malem Šmarnu so pa to sveto opravilo zverševali v Podgrajski vikariji. Že prednika sedanjega škofa, ranjki Jernej Legat in Jurij Dobrila, blagega spomina, sta imela navado na potu v bližnje svoje duhovnije počastiti Ternovsko farno. Vsakikrat sta se pri Ternovskih dekanih oddahnila in odpočila ter tudi našo župnijsko cerkev obiskala. To navado so ohranili tudi sedanji premilostni škof, ter so že na ternovsko-bistriški postaji stopili iz železničnega voza. Spoštljivo so škofa tu pozdravili gosp. dekan Ternovski s petimi duhovni ter jih spremlili med slovesnim zvonjenjem v duhovsko hišo, kjer so se škof nekaj ur mudili. Pred odhodom so se podali v farno cerkev sv. Petra ap. Po kratki molitvi pred Najsvetejšim so ogledali cerkev; šli so potem na grob pred par leti umerlih dekanov Štrucelj-a in Urbanček-a ter se v gorki molitvi njunih duš spominjali. Poslovlili so se potem preprijazno ter se med zvonjenjem, spremljani po Ternovskih duhovnih, odpeljali proti Jelšanam. Naj še toliko omenim, da vsi, kateri so imeli srečo pogovarjati se z blagim nadpastirjem, so bili ginjeni po Njihovi ponižnosti in prijaznem, ljubeznjivem obnašanju. S hvaležnim srcem, da so nas počastili, smo se ločili ter jim želeli, da bi še dolgo vladali veliko čedo, in da bi enkrat svoje ovčice krog sebe v svetem raju zbrali. —

Peš-potovanje z Juga skoz Slovenijo v Rim.
(Dalje.) Molil sem pred grobom slavne spokornice M. Kortonske in prosil za velike, dušo zadevajoče reči. Molil sem pa še osobito za one, ktere bi bil kedaj pohujšal, ali jim bil vzrok pohujšanja; kakor tudi za one, katerim bi bil v grešno in slabo spodtiko. Prosil sem za njihove spreobrnjenje in spokorjenje, da bi zavoljo mene nobena duša pogubljena ne bila. Molil sem za brate in sestre III reda sv. Frančiška Seraf., iz kterega spokornega reda je ta velika spokornica; v kterem je ona dosegla toliko stopnjo spokornosti, čednosti, pobožnosti, popolnosti in svetosti; pa tudi tolike zasluge in večno zveličanje zadobila. Prosil sem, da bi duh prave pokore in ljubezni prešinil vse ude tretjega reda, da bi jih vodil duh Kristusa in sv. Očeta Frančiška. Molil sem za spreobrnjenje grešnikov, za priporočene in za vse ljudi. Upam in terdno verujem, da bode Božja milost in ljubezen dobrega Pastirja meni in vsem, to vse, kar sem prosil in še več in obilniše podelila; ker Bog se dopadljivo ozira na kraje, kjer so njegovi služabniki in služabnice toliko molili, zdihovali in jokali, dobra dela zverševali; kjer so mučeni bili, ali pa so se sami mučili po ostri pokori in strogem zatajevanji samih sebe. Vse pa so storili in terpeli iz ljubezni do Boga in Jezusa križanega, ter zedinjeni z Njegovim življenjem, terpljenjem in zasluženjem. Ako bi že Bog ne hotel uslišati in podeliti za voljo onega svetega, na čigar kraju, pri kterega sv. truplu, ali ss. ostankih prosi v imenu Jezusa in po priprošnji dotičnega svetnika ali svetnice. Bog je na enakih svetih krajih in pri grobovih in svetih telesnih ostankih goreče molitve, skesane in ponižne, verne in zaupljive prošnje tudi z mnogimi in velikimi čudeži poveličal, ki so se na ovakih sv. krajih še posebno dogodili in se še dogodijo na vidni in ne vidni način.

V velekrasni cerkvi velike spokornice sv. Marjete Kortonske je desno stran na stebri, pri stopnicah v

prezbiterijo, marmorna plošča z napisom: „Tu je bilo revno stanovanje in kraj ostre pokore, sv. življenja in blažene smerti sv. Margarete Kortonske, ktera je tu 22. svečana zveličana v Gospodu zaspala.“ Vedi, da prej bila je na tem mestu, kjer sedaj nova cerkev stoji, mala cerkvica, zraven pa hiša spokornih sester III. reda sv. Frančiška Seraf.; v tej hiši pa revna celica, v kateri je bivala sv. Marjeta. Sedaj nova velika cerkev obsega vse one kraje in svetišča blage spokornice. V prezbiteriji desne ladije je pri steui grob, sarkofag, iz belega marmorja, čudovito in umetno izklesan; na krovu je lep in umeten kip, tudi iz belega marmorja, ki predstavlja sveto spokornico v tretjega reda obleki in ginljivi miloti. V tem „sarkofagu“ in v stari cerkvi je nestrohnjeno truplo počivalo več sto lét. Pred 19 leti so pa vse staro poslopje proč spravili, ter na njega mestu postavili sedanjo veličastno cerkev. Telo sv. spokornice preložili so v novo, umetno, velekrasno in dragoceno shrambo in postavili na glavni oltar.

O ljubljena služabnica Božja, o najdena ovčica Kristusova, o velika spokornica, o redovna sestra! Tvoje spokorjeno, nestrohnjeno in častito truplo počiva na oltarju Boga najvišjega, ter pričakuje slavnega vstajenja. Pred tvojim spokorjenim telesom se vsaki dan daruje večnemu Očetu presveto in neomadežano Jagnje Božje, dobri pastir Kristus Jezus za grešnike. O sveta Margareta Kortonska, prosi za vse, ktere sem tukaj tebi priporočil!

Preljubi čitatelji! Pokore, pokore — pokore nam je vsem potreba! Pokora je dandanes posebno potrebna! Zarad tega sem Vas nekoliko dalje mudil pri grobu velike spokornice. Prosim Vas, čitajte, prebirajte večkrat popis življenja svete Marjete Kortonske in živo si ga v serce vtisnite, posnemajte njo v spokornem in bogoljubnim življenju. Pokora in vojska je kratka, veselje in krona slave bode pa večna.

Delajte pokoro, ker nebeško kraljetvo se je približalo. Ako ne bodete pokore delali, bodete vsi se pogubili, je govoril Jezus, večna istina.

(Dalje nasl.)

Križ nas pélje v paradiž.

Ne brani, ne brani se križa,
Ki dobri ga pošlje ti Bog!
Glej, on te le k Njemu približa, —
Ne brani se nikdar nadlog!

Glej, vsi, ki zdaj v rajski so diki,
Ljubili na zemlji so križ;
Po stiski, nadlogi veliki
Dospéli so tje v paradiž. —

Sam Jezus, Gospod naš presveti,
Se križa, terpljenja ni bal;
Sramotno je zvolil umreti,
Nam s križa zveličanje dal.

Življenje Device Marije,
Ki Božja naj lepša je stvar,
V terpljenju na zemlji se vije,
Tù sreče sijal ji ni žár!

Aposteljni, koljko terpeli
Na zemlji so križev, težáv,
Da potlej so srečno dospeli
Do blaženih rajskih višáv!

Poglejmo še perve kristjane, —
Kaj dalo jim sreče je kraj? —
Le križi, terpljenja in rane,
Odperli jim néba sijaj.

Vse duše, tù križe ljubeče,
Iskale terpljenja so kdaj,
Deležne zdaj večne so sreče —
Dospеле po križu so v raj. —

Zatorej, ne brani se križa,
Ki dobri ga pošlje ti Bog;
Saj križ te le k nebu približa —
Ne brani se nikdar nadlog!

Ivan Zivnik.

Razgled po svetu.

Rim. (*Nalet!*) V Kvirinalu, ki so ga papežu ugrabili, kakor je znano, stanuje zdaj kralj Humbert. Kvirinalu nasproti je nunski samostan vednega češčenja. Ker ima pa nemški cesar v Rim priti, so blezo mladolaški poštenoviči mislili, da ta redovniški samostan bi utegnil nemškega cesarja, kakor protestanta, v oči bosti. Kaj tedaj stori slabo prekanjeno lizunstvo? Došlo je samostauski prednici povelje, da kar neutegoma naj redovnice zapustijo samostan, da bojo še pred prihodom cesarja Viljema samostan razdjali. Ko prednica dobi to drakonsko povelje, se brez pomude podá k nemškemu poslancu pri Kvirinalu in ga prosi, naj bi branil samostan. Le-tá precej piše Bismarku in Bismark zopet kralju Humbertu, ki ga prosi v cesarjevem imenu, da naj zarad njega ne preganjajo redovnic; kajti cesar bi se ne bil v Rim odmenil, ako bi bil vedel, da bode s tem komu kako nadlego napravil. Humbert je zdajci nato zapovedal, da naj se kloster ne podira. To pripoveduje rimski dopisnik trienskega lista „F. Chr.“ — Tako je Crispi framason dobil nos, ki seže daleč čez laške meje. —

Poslednje dni tega mesca bodo sv. Oče sprejeli še popotnih kardél, zlasti italijanske duhovne. 26 t. m. bode menda slovesen sprejem, pri katerem bodo sv. Oče imeli daljši govor; 30. t. m. bodo še enkrat maševali v stoljnici sv. Petra in sicer s tisto slovesnostjo, kakor je bila 1. prosenca.

Rim in Rusija. Kaže, da se pridno dela za konkordat (pogodbo) med papežem in carom. Izvanredni ruski poslanec Isvolski je bil že večkrat pri papežu. Leon XIII so sami dali glavne točke. „Daily Chronicle“ méni vedeti, da poljskim in ruskim katoličanom bode dana velika mera svobode, ako bode konkordat sprejét. Bog daj.

Rim. (*Zoper kupčevanje s sužnji.*) Med drugimi velikimi in preblagimi deli si veliki papež Leon XIII mnogo prizadeva tudi sužnjost zamórcov odpraviti. Proglasil je v ta namen nedavno encikliko do brazilijanskih škofov. Algierski nadškof Lavigerie je bil veselja prešinjén zarad te enciklike in je papežu srečo voščil. Sv. Oče pa so mu ginjeni odgovorili in ga postavili aposteljna za to prevažno delo. Nadškof zdaj iz tega namena potuje po Evropi in si veliko prizadeva za vspéh tega misijona. Holanški katoličani so mu poslali 280.000 glđ. denarja za zatiranje sužnjosti, in dvajset mladih ljudi se je dozđaj ponudilo h kardelu za zatiranje kupčevanja s sužnji.

Kardinal dr. Hergenrother je prišel iz Aichstätt-a v Bisterško dolino (Pusterthal) na Tirolsko in se bode ondi v Maistatt-u zdravil do konca septembra. Potem se podá v Švico in v začetku vinotoka, ako bo zdravje dopustilo, se verne v Rim.

Bunka na bunko pada na mlado Italijo. „Popolo Romano“ je naznanjal, da tudi Nj. Veličanstvo cesar Frančišk Jožef pride v Rim. Pa kako se je za nos prijeló framasonstvo, ko je ta časnik moral naznanilo preklicati.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Vesoljni namen za mesec kimovec (september.)

a) Glavni namen:

Skušani.

b) Posebni nameni:

23. *S. Lin.* Odstranjenje Cerkvi sovražnih društev. Opuščenje nedeljskega oskrnjevanja. Različne zadeve. Spreobrnjenje mladega dekleta.

24. *Marija D. Rešiteljice.* Prospéh in razširjanje kat. društev. Rešenje iz duši nevarne, prisiljene službe.

25. *S. Pacifik.* Odvernjenje in odstranjenje sovražstev. Več pobitih, boječih, zmešanih. Več sodnijskih zadév.

26. *Ss. Ciprijan in Justina.* Da bi zapeljivci ne mogli škodovati. Več zakonskih. Več ženinov in nevcst. Več strastnih in hudo skušanih.

27. *Ss. Kozma in Damijan.* Da bi se združili bogatini ter vspešno delali dela telesnega usmiljenja. Nekaj bolnišnic.

28. *S. Venceslav.* Česka. Avstrijski cesar. Češčenje presv. Rešnjega Telesa. Samostana Marienthal in Marienstern.

29. *S. Mihael.* Pospeševatelji molitvenega apostoljstva in Serca Jezusovega bratovščine. Zatrenje prostozidarstva po naših deželah. „Misijonska hiša pri sv. Mihaelu Arhangelju v prid vnanjih misijonov.“

30. *S. Jeronim.* Leo XIII. Več pripravnic za učitelje in učiteljice. Vse poslane, a še ne uslišane prošnje. Meseca avgusta umerli in meseca septembra umirajoči udje molitvenega apostoljstva in Serca Jezusovega bratovščine.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Več mladenčev, da bi na priprošnje Naše lj. Gospé presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa in sv. Alojzija vredno prejemale ss. zakramente. — Žena priporoča svojega moža v bratovsko molitev, da bi se na priprošnje Naše ljube Gospé Jezusovega Serca in sv. Jožefa vernil na pravo pot. Po uslišanji se naznani zahvala. — Da bi

se neprijetna dogodba zaradi nekega prostora srečno izšla. — Ker se še vedno v velikih stiskah nahajam, priporočam se v gorečo bratovsko molitev za pomoč ter zboljšanje hudih okoliščin.

Zahvale.

V mnogih stiskah že mi je pomagala Marija, prečista Devica, ter so se vresničile besede sv. Bernarda, da še nikoli ni se slišalo, da bi Ona koga zapustila, kateri je Njo na pomoč klical. Oserčen s temi besedami in s svojo lastno skušnjo, sem se v svoji mučni bolezni, katero sem pred kratkim imel v glavi, obernel do Marije, gotove in zanesljive zdravnice, jo prosil pomoči, ter obljubil Njej v čast opraviti devetdnevnicu in uslišano prošnjo s hvaležnim srcem naznaniti v „Danici.“ In Marija me je uslišala! Precej drugi dan, ko sem bil začel opravljati devetdnevnicu, se mi je na bolje obernilo — ter je nevarna otekline v ustih in bolečina zginila. Tisučera hvala Ti bode toraj, mogočno „Zdravje bolnikov!“ za tako naglo pomoč, katero si skazala meni, svojemu nevrednemu služabniku!

Bog daj! da bi vsi bolniki, dušni in telesni, pomoči iskali pri Tebi, usmiljeni Materi!

Vreme dne 18. septembra 1888. A. F. F.

Iz tedenske torbice.

Kratka zgodovina dveh marčel. V Šenklaškem farovžu, podšte. 23, je bil en dežnik ukraden in en drugi popušen. Tatu in popustivcu se naznanja, da po sodnjem dnevu bi bilo prepozno ukradeno nazaj nositi, in po popuščenju hoditi.

Listek za raznoterosti.

Na ljubljanski gimnaziji je letos v 21 razredih 906 dijakov. Perva šola jih ima 251, druga 147, tretja 121, osma 58. Perva bo imela 4 razrede. Ker je šol zmeraj več, mora biti tudi dijakov vedno več. Mnoge pa odvrča od gimnazijske olike: velika šolnina, drage knjige, draga hrana, in včasih še kaj.

Katoliških delavskih družb je v Kolinski škofiji 42 v dvanajstih mestih in štejejo 16.000 družbenikov.

Nova katoliška dijaška družba z imenom „Karolina“ je osnovana in poterjena v Gradcu na Karol-Ferdinandovi universi. To je veselo znamenje. Božji blagoslov! —

K papeževi encikliki zaradi črne maše prihodnje nedelje je škofijski list št. VII prinesel pojasnenje. Vsled tega sme v črnem maševati, če je tudi le en sam duhoven na kaki fari. — Vsi mašniki imajo ta dan privilegij altarja, in verniki zadobijo popolni odpustek, ako prejmejo ss. zakramente.

Sv. Oče so podarili 50.000 frankov za italijanska semenišča.

V Stettinu na Pruskem zidajo novo katoliško cerkev. Neka gospa v Solingu je darovala k temu 1000 mark.

Kardinal Edvard Manning je stopil v 80. leto. O tej priliki so mu katoličani podarili 12.000 Sterlingov (240.000 mark.) S tem je nova stoljnica v Londonu do čistega izplačana.

Ali kaže kazališča zidati? Skoro neprenehoma gorijo kazališča; zdaj zopet je v Londonu pogorel „Olympic-Theater.“ Do 5000 šterlingov je bila vredna samo roba prve pevkije, ki so jo plameni polizali... V magyarskem jeziku se zapravljalost imenuje „tékozlás.“

Dr. Sebast. Brunner, znani pisatelj, je 5. avgusta obhajal 50letnico svojega mašništva; bil je rojen 10. grudnia

1814. Dunajčan je, oče mu je bil fabrikant svilne robe na Schotterfeldu. Postal je mašnik iz naj čistejšega poklica, in je zlasti judom drobil osoljene.

Kaj bo počel denarstveni minister?

Precej čez dvésto očes se ozira vanj in v njegove prijatelje. „Fluctus hic ultimus supereminet omnes!“ Pomozi Bog in prijatelji mladine! Prosil bomo Boga, da obdaruje dobrotnike in jih mnogo obudi. V sredo ob 1/8 (četert na osem) bo pri oltarji Naše ljube Gospé presv. Serca v stoljnici sv. maša za dobrotnike „dijaške mize“, da bi jim Bog na obilne priprošnje Naše lj. Gospé spolnil naj serčniše želje in tisučkrat povernil vse, kar dobrega storé naši šolski mladini.

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji. Cerkveno vmeščenji so bili 3 sept. č. g. : Martin Poč na duhovnijo Vače; Tom. Kajdiž na Moravce in Šim. Žužek na Vodice. — Č. g. drd. Seb. Elbert pride za adjunkta v ku. šk. bogoslovje. Č. g. Ant. Šmidovnik je dobil duhovnijo Prečino, č. g. Jož. Golmajer pa Javorje v Lit. dek. — Č. g. Iv. Krek gre v Avgustinej na Dunaj. — Č. g. Jož. Zelnik je postal beneficijant na Vačah; č. g. novo-mašnik Pet. Bohinec gre za duh. pom. v Sredujo vas, in sem. d. č. g. Fr. Pokoren na Jesenice; č. g. Mih. Bulovec postane I. v Semiču. Prestavljeni so č. g. : Fr. Rihar v Podbrezje, Fr. Pavlin v Kropo, Avg. Šinkovec v Žužemberk.

Razpisane so duhovnije: Šenpeterska v Ljubljani, Ráteče v Rad. dek., in Svete Katarine.

V Alojzijevišče so na novo sprejeti: Jan. Godec iz Boh. Bistrice, Val. Kušar iz Reteč, Jan. Košir s Št. Jošta, Jož. Lavrič iz Blagovice, Bl. Rebol iz Terstenika, Zajc Jan. s Kerke.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Č. g. M. — on 5 gld. — Preč. g. zlatomašnik K. Tedeschi 5 gld. — A. V. 1 gld. — Bl. g. učitelj Jos. Favšič iz Vel. Lašič 5 gld., uabranih o slovesnosti 40letnice presvitl. cesarja. — Milgsp. stoljal proš dr. Leon. Klofutar 5 gld. — J. Z. R. 10 gld. — G. Anton Čok, posestnik itd. na Primorskem 2 gld. — Č. g. kaplan Jož. Berštnar 2 gld. — J. Rihar 50 kr. — Č. g. kaplan Fr. Marušič 2 gld. — Fr. Brezin 1 gld. — Nekdo 2 gld. — „V imenu Jezusa in Marije“ 5 gld.

Za misijone v Kini in Japonu: „V imenu Jezusa in Marije“ (za škofa, ki je bil undan v Ljubljani) 50 gld.

Za afrikanski misijon: J. Rihar 1 gld.

Za bratovščino N. lj. G. presv. Serca: Nekdo, ki želí iz hudih zadreg rešen biti. 1 gld.

Za spominek r. g. Jož. Jeriča: Č. g. župnik Mart. Barlič 5 gld. — Č. g. kat. Anton Keržišnik 2 gld.

Za sv. Detinstvo: J. Rihar 50 kr. — Po preč. g. župn. J. Rozmanu 5 gld. — Č. g. M. Friškovec 1 gld. — N. P. iz zahvale 1 gld. — France Pangeršič pri D. M. v Polji 2 gld. — Urša Pavčič 14 gld. 80 kr. — Čast. g. Martin Poč iz Šturije 1 gld. 51 kr. — Jože Tavčar iz Brežic 8 gld.

Za Marijanišče: A. V. 1 gld. — Č. g. kapl. Jan. Mikš iz Logatca 2 gld. — Preč. g. župn. Jan. Potočnik 15 gld. — G. Franc Sterle 2 gld. — Preč. g. kanonik dr. Matija Leben 10 gld.